

ASPEKTY KULTURY WSPÓŁCZESNEJ

Analizy i interpretacje wybranych zjawisk

**redakcja naukowa:
Beata Lisowska**

Spis treści

<i>Beata Lisowska</i>	
Wstęp.....	7

I. Tradycja

<i>Jarosław Eichstaedt</i>	
Kolekcje, wystawy i muzea. Scenariusz lekcji muzealnej.....	11

<i>Iwona Borowińska</i>	
Historia w kamieniu zaklęta – cmentarz żydowski w Łodzi.	
Scenariusz zajęć z zakresu dziedzictwa kulturowego regionu łódzkiego.....	19

<i>Andrzej Białkowski</i>	
Rekonstrukcja krajobrazu kulturowego.	
Projekt „Pejzaż Wszystkich Świętych”	23

II. Reklama

<i>Piotr Polewski</i>	
Reklama raju – raj reklamy. Antropologiczna opowieść o raju utraconym i raju odzyskanym	29

<i>Piotr Polewski</i>	
Scenariusz warsztatu edukacyjnego „Raj w reklamie”	41

<i>Leszek Kuras</i>	
Wizerunek polityczny i reklama polityczna	45

<i>Leszek Kuras</i>	
Warsztat: „Reklama w polityce. Reklama wyborcza – narzędzie kształtowania wizerunku politycznego”	59
<i>Ewa Starzyk</i>	
Szeptucha i copywriter – o magii słowa w reklamie.....	65
<i>Ewa Starzyk</i>	
Scenariusz warsztatu „Magia słowa w świecie reklamy”	77
<i>Dorota Eichstaedt</i>	
Reklama telewizyjna i jej warsztat. Scenariusz lekcji.....	81

III. Komiks

<i>Wojciech Birek</i>	
Bardzo krótkie wprowadzenie do wiedzy o komiksie.....	89
<i>Ewa Starzyk</i>	
Nic nie jest oczywiste, czyli <i>flâneur</i> w komiksowym świecie	97
<i>Ewa Starzyk</i>	
Scenariusz warsztatu „Zostań autorem komiksu”	105
<i>Piotr Kasiński</i>	
Międzynarodowy Festiwal Komiksu w Łodzi.....	107
<i>Piotr Kasiński</i>	
Scenariusz warsztatów komiksowych	113

IV. Sztuka filmowa

<i>Beata Lisowska</i>	
Metamorfozy ludowego Glaukusa. Antropologiczna analiza filmu <i>Janio Wodnik</i> Jana Jakuba Kolskiego	117
<i>Konrad Chmielecki</i>	
Na początku był obraz. Próba analizy filmu <i>Lisbon Story</i> Wima Wendersa	137
<i>Arkadiusz Walczak</i>	
Scenariusz lekcji: Nie tylko słowo ma siłę na ekranie, czyli co chcieli nam pokazać twórcy filmu <i>Elizabeth?</i>	153

<i>Katarzyna Bagińska</i> Konspekt lekcji: „Obraz filmowy w epoce technologii cyfrowej”	165
--	-----

V. Słowo i obraz w sieci

<i>Paulina Majewska</i> Zasoby edukacyjne w Internecie.....	171
--	-----

<i>Sylvia Krakowiak</i> Biblioteki cyfrowe – wprowadzenie.....	181
---	-----

<i>Sylvia Krakowiak</i> Biblioteki, jakich nie znacie. Scenariusz zajęć bibliotecznych dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych	187
---	-----

<i>Katarzyna Kot</i> Web 2.0, czyli nowe formy reklamy w Internecie.....	191
---	-----

<i>Katarzyna Bagińska</i> Epoka obrazu i technologii.....	199
--	-----

Informacje o autorach	211
-----------------------------	-----

Wstęp

Pomysł na niniejszą publikację zrodził się podczas *Spotkań z kulturą współczesną*. Spotkania, organizowane w Akademii Humanistyczno-Ekonomicznej w Łodzi, miały formę otwartego, interdyscyplinarnego cyklu wykładów, prezentacji multimedialnych oraz warsztatów, adresowanych do nauczycieli, jak i obecnych podczas spotkań uczniów szkół ponadgimnazjalnych. Ze względu na problematykę skierowane były zwłaszcza do nauczycieli uczących przedmiotów związanych z: wiedzą o kulturze, wiedzą o sztuce, historią, kulturą regionu czy językiem polskim.

W ten sposób, teksty obecne w niniejszej publikacji reprezentują oraz rozwijają szczegółowe tematy podejmowane na kolejnych spotkaniach. Oprócz różnorodności podjętych zagadnień (tradycja w kulturze, kultura słowa, kultura audiowizualna, reklama, komiks), reprezentują zróżnicowaną formę. Są to ustalenia teoretyczne (Piotr Polewski, Leszek Kuras, Wojciech Birek, Katarzyna Bagińska, Ewa Starzyk, Paulina Majewska, Katarzyna Kot), analizy i interpretacje (Konrad Chmielecki, Beata Lisowska), sprawozdania (Andrzej Białkowski, Piotr Kasiński) oraz scenariusze lekcji i warsztatów (Jarosław Eichstaedt, Iwona Borowińska, Sylwia Krakowiak, Dorota Eichstaedt, Arkadiusz Walczak).

Autorzy artykułów i redaktor dokonali starań, by proponowany zbiór mógł stanowić materiał dydaktyczny, pomoc dla nauczycieli, by pomógł kształtować refleksyjną i krytyczną ocenę zjawisk kultury popularnej. Mamy nadzieję, że pozwala też spojrzeć na fenomen kultury współczesnej w sposób interdyscyplinarny, wśród autorów artykułów znajdziemy bowiem: kulturoznawców, antropologów kultury, filologów, bibliotekoznawców, socjologów, politologów. Tak zróżnicowany dobór autorów

może być świadectwem tego, że jesteśmy uczestnikami i interpretatorami kultury niejednowymiarowej – wieloaspektowej i złożonej. Kultury aktualnej, łączącej w sobie: obrazy, słowa, dźwięki, fakty i artefakty, a także różnorodną ich interpretację. Tym, co nas łączy, jest swoista fascynacja i wyobraźnia socjologiczna, o której Piotr Sztompka pisze:

W świecie tak mocno przenikniętym rozmaitymi formami wizualności niezbędnym składnikiem kompetencji współczesnego socjologa musi być wyobraźnia wizualna, istotny element wyobraźni socjologicznej (...). Socjolog jest też członkiem społeczeństwa i nabywa w społeczeństwie późnej nowoczesności nowych form percepcji i wrażliwości. Ostrzej postrzega wizualnie świat społeczny – zdarzenia, zjawiska, sytuacje społeczne – przywiązuje większą wagę do wizualnych przejawów życia społecznego, a zwłaszcza do otoczenia życia codziennego. A poza tym postrzega coraz liczniejsze, coraz bardziej malownicze i coraz bardziej różnorodne obrazy, wizualne przedstawienia funkcjonujące w obrębie świata społecznego jako istotny składnik.¹

Chcielibyśmy, by ta fascynacja stała się udziałem czytelnika, a niniejsza publikacja pozostała źródłem dla pedagogów oraz nauczycieli szkół średnich uczących zagadnień związanych z wiedzą o kulturze, sztuce, dziedzictwem kulturowym, kulturoznawców, socjologów oraz wszystkich zainteresowanych nauczaniem o zjawiskach kultury współczesnej.

Beata Lisowska

¹ P. Sztompka, *Socjologia wizualna. Fotografia jako metoda badawcza*, Warszawa 2005, s. 21.